

Senyals ocults

NARCÍS COMADIRA

| Diari ARA dissabte 04/05/2013

Feia tres dies que plovia. Tot regalimava. I el matí de dissabte passat també es va aixecar plujós. No era pas un dia agradable per sortir de casa a migdia. Malgrat això, la sala d'actes de la Biblioteca Octavi Viader, de Sant Feliu de Guíxols, estava pràcticament plena. Guillem Terribas, que no es cansa mai de fer coses i de fer-ne fer als altres, havia muntat una taula rodona per celebrar el final de l'estada a Sant Feliu d'una exposició commemorativa de trenta anys de presentacions de llibres a la llibreria de la qual n'és l'ànima, la 22, de Girona. L'exposició, titulada *Llibres parlats*, és plena d'interès i, pels que ja tenim una edat, plena de nostàlgia, perquè entre les fotografies de les presentacions de llibres i els vídeos, et pots veure i pots veure els teus amics i coneguts juvenets i gairebé desconeguts. I també hi pots veure amics que ja no hi són, com ara Montserrat Roig o Jaime Gil de Biedma, en imatges de fa més de vint anys. Pots veure uns tendres Fonalleras i Cercas, per posar un exemple, i pots veure un vigorós Modest Prats departint amb Xavier Pla. ¿És trist, tot plegat? No n'estic pas segur. És la vida. I si dubto de la tristesa de la fugacitat és perquè, de tot plegat, per força n'ha quedat un pòsit positiu: la difusió de la literatura, l'encoratjament a la lectura, una xarxa indestructible d'amistat.

Aquesta exposició singular, estrenada a Girona, ara ha començat una ruta per diferents biblioteques catalanes. Després de Sant Feliu, anirà a Sarrià de Ter i, després, a Barcelona i a altres llocs.

Guillem Terribas va organitzar, amb connivència amb David Hernández i Montse Vila, responsables de la biblioteca ganxona, acollidors i entusiastes, aquesta taula rodona de què els parlava en començar. Hi vam estar parlant, durant una hora i mitja, Dolors Oller, Guillem Terribas i jo mateix i després algun dels assistents. Vam repassar trenta anys de presentacions de llibres, vam recordar anècdotes i fins i tot vam intentar esbossar una *teoria* del gènere presentació. A mi se'm va acudir dir que això de les presentacions era un gènere literari especial, que portava inherent una obligada exageració de les virtuts del text presentat. I també un rebuig absolut de qualsevol vel de dubte sobre el llibre que es presentava. Dolors Oller va fer un elogi de la lectura i del seu efecte terapèutic sobre la solitud humana. "Llegim per saber que no estem sols", va dir, entre moltes altres coses. I després vam parlar de l'evolució del gènere presentació. Fa trenta anys, una presentació era un discurs d'un senyor que presentava el llibre, i un agraïment de l'autor. En casos més solemnes també hi intervenia l'editor. I ja estava. Però darrerament, moltes presentacions s'han convertit en un diàleg entre dues o tres persones i l'autor, en recitals, i fins i tot en espectacles més o menys teatrals.

Com que tot plegat tenia lloc en una biblioteca, la conversa, ja amb el públic incorporat, va derivar cap al tema de la importància d'aquestes institucions de cara a la difusió de la lectura, i Terribas va dir d'entrada que les biblioteques no feien cap competència a les llibreries, sinó que eren un aparador magnífic per als llibres. Seguidament, vam parlar de les donacions de llibres, de si hi ha biblioteques que no en volen, de la falta d'espai, etc. I jo em vaig queixar que algunes biblioteques es desprenen de llibres importants. Tant en David com la Montse van saltar en defensa del gremi. I tot i que van admetre que potser, en algun cas, això havia pogut passar, ells mai no ho havien fet. I que en cas d'haver-se de desprendre de llibres repetits mai no els destruïen, a diferència del que fan moltes editorials, que trituren fons dels seus magatzems. Van dir que, a Sant Feliu, i en altres llocs també, en el cas d'haver de desfer-se de llibres, sí que els reciclen, però com a llibres, no per fer-ne

pasta de paper. Els donen una segona oportunitat. Els envien a Connexió Papyrus, de Celrà, on es poden adquirir per dos euros i des d'on es distribueixen a escoles i altres llocs on poden fer un servei.

Al fons de tot això vaig veure-hi un admirable amor pels llibres, un respecte extraordinari pel que són i pel que representen en la nostra societat cada dia més analfabeta. Tots els David i totes les Montse del país ofereixen una enorme resistència a la desertització cultural, fan una feina quasi secreta, mai no reconeguda. Són senyals ocults de vida i de futur. Cal donar-los les gràcies i així ho faig.

Narcís Comadira